

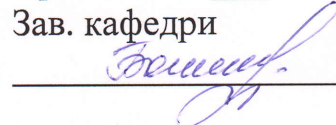
МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
Донецький національний університет економіки і торгівлі
імені Михайла Туган-Барановського

ЗАТВЕРДЖЕНО

На засіданні кафедри економіки

Протокол № 2 від “03.09” 2018 р.

Зав. кафедри

Ю.Г. Бочарова

РОБОЧА ПРОГРАМА ДИСЦИПЛІНИ
«ЕКОНОМІКА ІННОВАЦІЙ ТА ІННОВАЦІЙНА ПОЛІТИКА»

Ступінь: магістр

Кількість кредитів ECTS 6

Розробник: Зиза О.О.
доцент кафедри економіки,
к.е.н.

2018 – 2019 навчальний рік

1. Опис дисципліни

Найменування показників	Характеристика дисципліни
Обов'язкова (для студентів спеціальності "назва спеціальності") / вибіркова дисципліна	Обов'язкова для студентів спеціальності 051«Економіка»
Семестр (осінній / весняний)	осінній
Кількість кредитів	6
Загальна кількість годин	180
Кількість модулів	2
Лекції, годин	30
Практичні / семінарські, годин	30
Лабораторні, годин	-
Самостійна робота, годин	120
Тижневих годин для денної форми навчання:	
аудиторних	4
самостійної роботи студента	8
Вид контролю	екзамен

2. Програма дисципліни

Ціль – формування системи знань з економіки, організації й управління інноваційною діяльністю, визначення стратегії і тактики інноваційного забезпечення суб'єктів господарювання.

Завдання: опанування теоретичних засад здійснення інноваційної діяльності, виявлення та вивчення особливостей управління інноваційними процесами в межах національної економіки та підвищення ефективності їх функціонування.

Предмет: специфічні напрями, методи і підходи в інноваційній політиці та економіці.

Зміст дисципліни розкривається в темах:

1. Економічна сутність інновацій та інноваційного процесу
2. Теорія інновацій та інноваційної діяльності: еволюція та сучасні підходи
3. Управління інноваційною діяльністю підприємства
4. Система фінансування інноваційної діяльності, ціноутворення і витрати
5. Оцінка ефективності інновацій
6. Державна політика у сфері інновацій
7. Інноваційна політика та її зв'язок з інвестиційною політикою
8. Особливості і напрями інноваційної діяльності та політики в Україні

3. Структура дисципліни

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин (денна форма навчання)
-------------------------------	--

	усього	у тому числі			
		лекц.	пр./сем.	лаб.	СРС
1	2	3	4	5	6
Змістовий модуль 1 Економіка інновацій: сутність, властивості інноваційної діяльності					
Тема 1. Економічна сутність інновацій та інноваційного процесу	21	2	2		17
Тема 2. Теорія інновацій та інноваційної діяльності: еволюція та сучасні підходи	23	4	4		15
Тема 3. Управління інноваційною діяльністю підприємства	19	4	4		11
Тема 4. Система фінансування інноваційної діяльності, ціноутворення і витрати	27	4	4		19
Тема 5. Оцінка ефективності інновацій	27	4	4		19
Разом за змістовим модулем 1	117	18	18	-	81
Змістовий модуль 2. Інноваційна політика					
Тема 6. Державна політика у сфері інновацій	21	4	4		13
Тема 7. Інноваційна політика та її зв'язок з інвестиційною політикою	19	4	4		11
Тема 8. Особливості і напрямки інноваційної діяльності та політики в Україні	23	4	4		15
Разом за змістовим модулем 2	63	12	12	-	39
Усього годин	180	30	30	-	120

4. Теми семінарських/практичних/лабораторних занять

№ з/п	Вид та тема семінарського заняття	Кількість годин
1	Семінар – розгорнута бесіда Сутність і характеристика інноваційних процесів та інноваційної діяльності	2
2	Семінар – дискусія Еволюція теорій інновацій і сучасні тенденції розвитку інноваційних теорій	2
3	Семінар – дискусія Порівняльна характеристика напрямків інноваційного розвитку	2
4	Семінар – розгорнута бесіда Планування, організація та контроль інноваційної діяльності	4
5	Семінар – дискусія Механізми фінансування (інвестування) інноваційної діяльності	2
6	Семінар – розгорнута бесіда Джерела фінансування інноваційної діяльності	2
7	Практичне заняття Основні показники оцінювання інноваційної діяльності	2
8	Семінар – дискусія Державне регулювання інноваційної діяльності	4
9	Семінар – розгорнута бесіда Важелі та інструменти стимулювання інноваційної діяльності	4
10	Семінар – дискусія Інноваційна діяльність як об'єкт інвестування	2
11	Семінар – розгорнута бесіда Основи інноваційної діяльності в Україні	2
12	Семінар – розгорнута бесіда Особливості формування інноваційної інфраструктури в Україні	2
Всього		30

5. Індивідуальні завдання

1. Огляд періодичної і монографічної наукової літератури.
2. Підготовка рефератів, доповідей за обраною темою.
3. Добір статистичної інформації за результатами торгів акціями та складання на її підставі таблиць та графіків.
4. Підготовка тез доповідей з метою виступу на університетських, всеукраїнських та міжнародних семінарах та конференціях.

6. Обсяги, зміст та засоби діагностики самостійної роботи

Вид та тема семінарських занять	Кількість годин самостійно і роботи	Зміст самостійної роботи	Засоби діагностики
Змістовий модуль 1. Економіка інновацій: сутність, властивості інноваційної діяльності			
Семінар – розгорнута бесіда Тема 1. Сутність і характеристика інноваційних процесів та інноваційної діяльності	12	1. Опрацювання конспекту лекцій та рекомендованої літератури для обговорення питань: виокремлення інновацій за різними ознаками, типами та функціями; основні критерії класифікації інновацій. Джерела [1-8]. 2. Підготовка до експрес-опитування та понятійного диктанту. 3. Підготовка до поточного тестування.	Тестування, фронтальне та індивідуальне опитування, понятійний диктант
Семінар – дискусія Тема 2. Еволюція теорій інновацій і сучасні тенденції розвитку інноваційних теорій	12	1. Опрацювання конспекту лекцій та рекомендованої літератури для обговорення питань: еволюція розвитку теорій інноваційної діяльності. Джерела [1-8]. 2. Підготовка до експрес-опитування та понятійного диктанту. 3. Підготовка до поточного тестування.	Тестування, фронтальне та індивідуальне опитування, понятійний диктант
Семінар – дискусія Тема 3. Порівняльна характеристика напрямків інноваційного розвитку	12	1. Опрацювання конспекту лекцій та рекомендованої літератури для обговорення питань: умови виникнення попиту на інновації; стимулювання підприємств на залучення інновацій; особливості управління вибором напрямків інноваційного розвитку. Джерела [1-8]. 2. Підготовка до поточного тестування. 3. Підготовка до презентації доповіді.	Тестування, проведення дискусії, заслуховування та обговорювання повідомлень
Семінар – розгорнута бесіда Тема 4. Планування, організація та контроль інноваційної діяльності	12	1. Опрацювання конспекту лекцій та рекомендованої літератури для обговорення питань: стратегічне управління; сутність стратегічного планування інноваційних процесів; оперативне управління інноваційними процесами; інноваційна стратегія. Джерела [1-8]. 2. Підготовка до поточного тестування. 3. Підготовка до презентації доповіді.	Тестування, проведення дискусії, заслуховування та обговорювання повідомлень
Семінар – дискусія Тема 5. Механізми фінансування (інвестування) інноваційної діяльності	12	1. Опрацювання конспекту лекцій та рекомендованої літератури для обговорення питань: поняття життєвого циклу інновацій; інноваційні проекти та особливості їх фінансування; сутність і структура бізнес-плану; бюджет інноваційного проекту. Джерела [1-8]. 2. Підготовка до поточного тестування. 3. Підготовка до презентації доповіді.	Тестування, проведення дискусії, заслуховування та обговорювання повідомлень
Семінар – розгорнута бесіда Тема 6. Джерела фінансування інноваційної діяльності	11	1. Опрацювання конспекту лекцій та рекомендованої літератури для обговорення питань: класифікація власних та позикових коштів; лізингове фінансування; класифікація залучених коштів. Джерела [1-8]. 2. Підготовка до поточного тестування. 3. Підготовка до опитування.	Тестування, фронтальне та індивідуальне опитування
Практичне заняття Тема 7. Основні показники оцінювання інноваційної діяльності	10	1. Опрацювання конспекту лекцій та рекомендованої літератури для обговорення питань: визначення точки безбитковості та строку окупності інноваційного проекту; визначення економічного ефекту від	Тестування, фронтальне та індивідуальне опитування,

		впровадження інновацій, спрямованих на зниження собівартості продукції; визначення ефективності продажу та придбання ліцензій. Джерела [1-8]. 2. Підготовка до поточного тестування. 3. Підготовка до опитування.	розв'язання практичних завдань
Разом змістовий модуль 1	81		
Змістовий модуль 2. Інноваційна політика			
Семінар – дискусія Тема 8. Державне регулювання інноваційної діяльності	8	1. Опрацювання конспекту лекцій та рекомендованої літератури для обговорення питань: методи та інструменти державної інноваційної політики, особливості їх застосування; відмінність між прямими та непрямими методами. Джерела [1-8]. 2. Підготовка до експрес-опитування. 3. Підготовка до поточного тестування.	Тестування, фронтальне та індивідуальне опитування
Семінар – розгорнута бесіда Тема 9. Важелі та інструменти стимулювання інноваційної діяльності	8	1. Опрацювання конспекту лекцій та рекомендованої літератури для обговорення питань: авторське право, інтелектуальна власність, промислова власність, торгова марка, комерційне найменування. Джерела [1-8]. 2. Підготовка до експрес-опитування. 3. Підготовка до поточного тестування.	Тестування, фронтальне та індивідуальне опитування
Семінар – дискусія Тема 10. Інноваційна діяльність як об'єкт інвестування	12	1. Опрацювання конспекту лекцій та рекомендованої літератури для обговорення питань: взаємодія стратегій розвитку підприємства; принцип паралельності розроблення інвестиційної і маркетингової стратегій інноваційного розвитку. Джерела [1-8]. 2. Підготовка до експрес-опитування. 3. Підготовка до поточного тестування.	Тестування, фронтальне та індивідуальне опитування
Семінар – розгорнута бесіда Тема 11. Основи інноваційної діяльності в Україні	6	1. Опрацювання конспекту лекцій та рекомендованої літератури для обговорення питань: методи державної підтримки інноваційної діяльності підприємства; формування національної моделі регулювання інноваційної діяльності. Джерела [1-8]. 2. Підготовка до експрес-опитування. 3. Підготовка до поточного тестування.	Тестування, фронтальне та індивідуальне опитування
Семінар – розгорнута бесіда Тема 12. Особливості формування інноваційної інфраструктури в Україні	5	1. Опрацювання конспекту лекцій та рекомендованої літератури для обговорення питань: сучасний стан і перспективи розвитку інноваційної діяльності в Україні, особливості інноваційного розвитку в провідних країнах. Джерела [1-8]. 2. Підготовка до експрес-опитування. 3. Підготовка до поточного тестування.	Тестування, фронтальне та індивідуальне опитування
Разом змістовий модуль 2	39		
Разом	120		

7. Матриця зв'язку між дисципліною/ змістовим модулем, результатами навчання та компетентностями

Результати навчання	Компетентності										
	Загальні					Предметно-спеціальні					
	1	2	3	4	5	1	2	3	4	5	6
Знання сучасних організаційних форм здійснення інноваційної діяльності, її основних етапів та принципів ефективної взаємодії учасників інноваційного процесу							+				
Знання методичних положень та інструментарію оцінювання інноваційного розвитку національних економік, світового досвіду державної підтримки інновацій, методів та моделей державного регулювання інноваційного розвитку								+			
Знання основних стратегій виходу виробничих структур з кризового стану на основі впровадження інновацій, інструментарію залучення інвестицій в інновації та методичних засад оцінювання результативності інвестування							+				
Вміння обґрунтовувати напрямки пріоритетного інноваційного розвитку виробничих структур з урахуванням потреб та особливостей національної економіки										+	
Вміння збирати і систематизувати маркетингову інформацію для відбору цільових ринків, вимірювання і прогнозування попиту, позиціонування інноваційної продукції підприємства							+				
Вміння оцінювати стан, динаміку, ефективність використання інноваційного потенціалу економічних суб'єктів та обґрунтовувати пріоритетні напрямки його нарощування				+							
Вміння розробляти та обґрунтовувати управлінські рішення щодо забезпечення ефективності інноваційного розвитку суб'єктів господарювання							+				
Вміння ідентифікувати та оцінювати ризики інноваційної діяльності, а також контролювати їх рівень					+						
Вміння економічно обґрунтовувати								+			

вибір способу охорони прав інтелектуальної власності підприємства													
---	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--

8. Методи викладання

Лекції, семінарські заняття, самостійна робота (підготовка презентацій, рефератів, самостійно опрацювання додаткових питань за наведеним переліком літератури).

9. Методи оцінювання

Екзамен.

10. Розподіл балів, які отримують студенти

Відповідно до системи оцінювання знань студентів ДонНУЕТ, рівень сформованості компетентностей студента оцінюються у випадку проведення екзамену: впродовж семестру (50 балів) та при проведенні підсумкового контролю - екзамену (50 балів).

Оцінювання студентів протягом семестру

№ теми практичного заняття	Вид роботи/бали					
	Тестові завдання	Ситуаційні завдання	Обговорення теоретичних питань теми	Індивідуальне завдання	ПМК	Сума балів
Змістовий модуль 1						
Тема 1	2	-	-	-	-	2
Тема 2	-	3	2	-	-	5
Тема 3	3	2	3	-	-	8
Тема 4	3	2	2	2	-	9
Тема 5	3	-	3	-	-	6
Разом змістовий модуль 1	11	7	10	2	-	30
Змістовий модуль 2						
Тема 6	2	2	2	2	-	8
Тема 7	2	2	1	1	-	6
Тема 8	2	2	1	1	-	6
Разом змістовий модуль 2	6	6	4	4	-	20
Разом						50

Загальне оцінювання результатів вивчення дисципліни

Для виставлення підсумкової оцінки визначається сума балів, отриманих за результатами екзамену та за результатами складання змістових модулів. Оцінювання здійснюється за допомогою шкали оцінювання загальних результатів вивчення дисципліни (модулю).

Оцінка		
100-бальна шкала	Шкала ECTS	Національна шкала
90-100	A	5, «відмінно»
80-89	B	4, «добре»
75-79	C	
70-74	D	3, «задовільно»
60-69	E	
35-59	FX	2, «незадовільно»
0-34	F	

11. Методичне забезпечення

1. Електронний конспект лекцій.
2. Методичні вказівки з вивчення дисципліни.
3. Індивідуальні завдання.
4. Навчальна та наукова література, нормативні документи.

12. Рекомендована література

Основна

1. Зиза О. О. Конспект лекцій з дисципліни «Економіка інновацій та інноваційна політика» /О. О. Зиза, В. В.Трохимчук. – Кривий Ріг: [ДонНУЕТ], 2016. – 84 с.
2. Економіка і організація інноваційної діяльності: підручник /О. І. Волков, М. П. Денисенко, А. П. Гречан та ін. /за ред. проф. О. І. Волкова, проф. М. П. Денисенка. – К: ВД «Професіонал», 2004. – 254 с.
3. Инновационный менеджмент. В кн.: Менеджмент организации: учеб.пособие /Под ред. З. П. Румянцевой, Н. А. Саломатина. – М., 1995. – 367 с.
4. Микитюк П. П. Інноваційний менеджмент: [навч. посіб.]. – К: Центр навчальної літератури, 2007. – 400 с.
5. Стеченко Д. М. Інноваційні форми регіонального розвитку: [навч. посіб.]. – К.: Вища шк, 2002. – 355 с.
6. Государственные региональные приоритеты управления инновационной и научно-технической деятельностью: [монография] /Дорофиев В. В., Колосюк В. П. и др. – Донецк: ВИК, 2005. – 159 с.
7. Інноваційна модель розвитку економіки України в умовах глобалізації: [монографія] /О. І. Дацій, М. В. Гаман, Н. В. Дацій. – Донецьк: Юго-Восток, 2010. – 368 с.
8. Федулова Л. І. Інноваційна політика: підруч. для студ. ВНЗ /Л. І. Федулова, А. А. Мазаракі: Київ. нац. торг.-екон. ун-т. – К., 2012. – 603 с.
9. Васильєв О. В. Конспект лекцій «Економіка і організація інноваційної діяльності» (для студентів 4 курсу напряму підготовки 0501 «Економіка і підприємництво» спеціальності 6.050100 «Економіка підприємства») [Текст] /О.В. Васильєв, Н.М. Богдан; Харк. нац. акад. міськ. госп-ва. – Х.: ХНАМГ, 2010. – 100 с.
10. Жариков И. А. Управление инновационными процессами: учеб. пособ. /В.В. Жариков, И.А.Жариков, В.Г. Однолько, А.И. Евсейчев. – Тамбов: Изд-во Тамб. гос. техн. ун-та. – 2009. – 180 с.
11. Антонюк Л. Л. Інновації: теорія, механізм розробки та комерціалізації: [монографія] /Л. Л. Антонюк, А. М. Поручник, В. С. Савчук. – К.: КНЕУ, 2003. – 394 с.
12. Зубець М. Розвиток інноваційних процесів в агропромисловому виробництві /М. Зубець, Тивончук С. – К.: Аграрна наука, 2004. – 192 с.

13. Краснокутська Н. В. Інноваційний менеджмент: [навч. посіб.] /Н. В. Краснокутська. – К.: КНЕУ, 2003. – 504 с.
14. Менеджмент та маркетинг інновацій: Монографія /За заг. ред. д.е.н., проф. С.М. Ілляшенка. – Суми: ВТД «Університетська книга», 2004. – 616 с.

Допоміжна

15. Шумпетер Й. Капіталізм, соціалізм і демократія /Й. Шумпетер. – М.: Економіка, 1995. – 540 с.
16. Киреев А. Прикладна макроекономіка: учеб. /А. Киреев. – М.: Междунар. отношения, 2006. – 456 с.
17. Аналітична економія: макроекономіка і мікроекономіка: підруч. у 2 кн. /С. М. Панчишин, П. І. Островерх, В.Б. Буняк; за ред. С. М. Панчишина, П. І. Островерха. Кн. 1. Вступ до аналітичної економії. Макроекономіка. – К.: Знання, 2013. – 615 с.
18. Мендрул А. Г. Форми і пріоритети інноваційного процесу в контексте державного регулювання /А. Г.Мендрул //Інновації. – 2007. – № 8. – С. 57-59
19. Монастырний Е. А. Терміни і визначення в інноваційній сфері /Е.А. Монастырний //Інновації. – 2008. – №2. – с. 28-31
20. Косік А. Ф. Мікроекономіка: [навч. посіб.] /А. Ф. Косік, Г. Е. Гронтковська. – Рівне: УДУВГП, 2004. – 400 с.
21. Сломан Дж. Економікс. 5-е изд. /Пер. с англ. под ред. С. В. Лукина. – СПб.: Питер, 2005. – 832 с.

Інформаційні ресурси

22. Офіційний сайт Верховної Ради України [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.rada.gov.ua>
23. Офіційний сайт Міністерства фінансів України [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.minfin.gov.ua>
24. Офіційний сайт Міністерства економіки України [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.me.gov.ua>
25. Офіційний сайт Міністерства праці та соціальної політики України [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.minpraci.gov.ua>
26. Офіційний сайт Державної податкової служби [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.sta.gov.ua>
27. Офіційний сайт Державної служби статистики України [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.ukrstat.gov.ua>
28. Офіційний сайт програми SBIR [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.sbir.gov/past-awards?program=SBIR>